

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. De dubia disciplina referebatur ad sedem apostolicam, è Sirico & Innocentio. Responsiones pro jure constituto habitæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

nes ad sedem apostolicam in causis fidei mittebantur, ut de integro cognitione habita, quod à synodis iudicatum erat, illius sedis decreto firmaretur. Damnata Pelagij & Celestij hæresi, Concilium Milevitanum & Carthaginense ad Innocentium retulerunt. Sed quo fine, ex eorum verbis addicemus: *Hoc itaque gestum, Domine frater, summa caritati tue intimandum duximus; ut statutis nostræ mediocritatis, etiam apostolicæ sedis adhiberetur auctoritas, inquit Milevitanum Concilij, & Carthaginensis, & Milevitanum, cognitio habita est in Synodo Romana ab Innocentio: qui Iulium Episcopum Aurelio Episcopo Carthaginensi restituit, cum apostolicæ sedis ad Relationem duplicis Synodi iudicatis. Rectè & ex ordine iudiciorum Relationem vocat synodicam epistolam ad se missam. Quam dictione etiam utitur in epistola ad Aurelium & Augustinum. Vestris Relationibus respondentes rescripsimus: Et in literis ad Concilium Milevitanum datis: Fiant enim necesse est cautiore, cum inventores malorum ad duplicis relationem synodi, sententia nostra statutis viderim ab ecclesiastica communione se junctos. Ius istud Relationum sedi apostolicæ & ex antiqua consuetudine, & à Canonibus sibi vindicavit Innocentius, eâ epistolâ, quam iis verbis conceptam observavit Augustinus, quæ sedis apostolicæ Sacerdotem decebant. Cujus epistolæ ad Concilium Milevitanum data sententia eò tendit, ut doceat antiquam esse regulam, & canonem, ut de rebus dubiis, præsertim si de fide agatur, ex omnibus provinciis ad Romanam Ecclesiam referatur, ut quæ sequenda sint, omnibus Ecclesiis promantur: *Diligenter, inquit, & congruè apostolici consultiis honoris arcana, honoris inquam illius quem, præter illa que sunt extrinsecus, sollicitudo manet omnium Ecclesiarum, super anxiiis rebus que sit tenenda sententia; antiquam scilicet regulam secuti, quam toto semper orbe mecum nostis esse servatam. Neque enim hoc vestram credo latere prudentiam, qui id etiam actione firmastis, scientes quòd per omnes provincias de apostolico fonte petentibus responsa semper emanent. Præsertim quoties fidei ratio ventilatur, arbitrator omnes fratres & coepiscopos nostros non nisi ad Petrum, id est, sui nominis & honoris auctorem, referre debere, velut nunc retulit dilectio vestra, quod per totum mundum proficit Ecclesiis omnibus. Infrâ: Gemino igitur bono caritas vestra fungetur. Nam & Canonum potiemini gratia servatorum, & beneficio vestro totus orbis tutabitur. Quinam sint illi canones, à quibus Relationum ordinem profectum scribit Innocen-**

tius, statim discutiamus; si tamen mihi per lectorem liceat alterum Innocentij locum laudare, quo jus istud Relationum ab antiqua traditione, ab ecclesiastica disciplina, & à patrum institutis divina sententia decretis apertissimè repetit, eâ nempe epistolâ qua ad Concilium Carthaginense rescripsit: *Antiquæ traditionis exempla servantes, & ecclesiasticæ memores disciplina, nostræ religionis vigorem non minùs nunc in consulendo, quàm antea cum pronuntiaretis, veneratione firmatis, qui ad nostrum referendum approbati esse iudicium, scientes quid apostolicæ sedi debeatur, cum omnes hoc loco positi ipsum sequi desideremus Apostolum, à quo episcopatus & tota auctoritas nominis hujus emerfit. Quem sequentes, tam mala jam damnare novimus, quàm probare laudanda; vel id verò quòd patrum instituta sacerdotali officio custodientes non censeatis esse calcanda; quòd illi non humana sed divina decreverit sententia; ut quidquid quamvis de disjunctis remotisque provinciis ageretur, non priùs ducerent finiendum, nisi ad sedis hujus notitiam perveniret, ut tota hujus auctoritate, justa que fuerit pronuntiatio firmaretur. Verba illa indefinita, Quidquid quamvis de remotis provinciis ageretur, non priùs ducerent finiendum, quàm ad sedis hujus notitiam perveniret, ad materiam, de qua agitur, coerceri debent atque restringi, juxta vulgatam Iuris definitionem; scilicet cum de rebus dubiis & anxiiis quæritur, ut idem Innocentius superiori epistola adnotavit.*

V. Præter controversias fidei, de rebus dubiæ disciplinæ ad sedem apostolicam referebatur: quia cum Ecclesiæ Occidentis nondum aliquo canone scripto tenerentur, sed tota ratio disciplinæ, consuetudine & usu quodam constaret, qui sincerius in Ecclesia Romana servabatur, inde sacræ politicæ forma velut à capite institutionum erat omnino repetenda. Quare cum Himerius Tarraconensis Episcopus de quibusdam disciplinæ articulis, qui Baptismum, Pœnitentiam, & Clericorum Monachorumque officia contingebant, Siricium Pontificem consulisset, ad Romanam Ecclesiam, inquit ille, utpote ad Caput tui Corporis retulisti. Quibus verbis debitam ex officio relationem esse significat. Responsa verò non antè dedit Consultationi Himerij, quàm in conventu fratrum sollicitius Relatio lecta fuisset; ut omnia diligentius tractarentur. Frequentissimus erat istarum Consultationum usus sub Damaso, ut nos docuit Hieronymus; & tempore Innocentij, qui Relationibus ab Episcopis Italiae, Hispaniarum, & Illyrici missis respondit, & Consultationibus Episcoporum Gallicanorum; ut patet ex

E ij

Innoc. in ep. ad Aurelium.

Epist. 97. & 98. inter epistol. Augustini.

Aug. epist. 105.

Innoc. ep. ad Concil. Mil. que est 91. inter ep. Aug.

Siricius in epist. ad Himer. Tarac.

literis datis ad Exuperium Tolosanum Episcopum: *Dilectio tua, inquit, institutum sequuta prudentum, ad sedem apostolicam referre maluit quid de rebus dubiis custodire deberet, quam usurpatione presumpita, quae sibi viderentur, de singulis obtinere.* Porro Relationes istae ad eum inem mittebantur, ut synodis provinciarum pateret quid in re illa dubia & controversa post responsum apostolicae sedis sequendum esset, tum in negotio de quo emerferat quaestio, tum in similibus speciebus. Vnde profectum est ut Decreta Pontificum, quae in Collectio- ne Dionysij continentur, ad Relationes Episcoporum, nunc generaliter de re dubia, nunc de specie quadam proposita, constituta sint. Qui mos etiam sequentibus temporibus invaluit; adeo ut magna illa Decretalium moles è rescriptis Pontificum ad varias Episcoporum consultationes ferè tota constet.

VI. Sed ut orationem meam in eam quaestionem contraham quam inspiciendam initio hujus capituli proposui, eam invaluisse consuetudinem ante Nicenum Concilium assero, ut si in dirimendis Clericorum contentionibus dubitaretur de aliquo ecclesiasticae regulae capite, vel ratione habita personarum, vel rerum, synodus provincia ante vel post judicium redditum, Relationem ad sedem apostolicam mitteret, ut justa sententia illius sedis auctoritate firmaretur, vel executio injusta suspenderetur, quae consuetudo canone sexto Niceni Concilij confirmata est. Scio quantum laborem in me recipiam, ut sententiam meam probem, quae apud multos quasi nova periclitabitur. Sed cum summam in judicij reddendis apostolicae sedis auctoritatem evincat, sine ullo Appellationum adjumento, viris eruditissimos moleste habuerunt. Edamus verba, deinde ad interpretationem nos accingemus. *Si quae autem causae vel contentiones inter Clericos tam superioris ordinis, quam etiam inferioris, fuerint exortae; ut secundum Synodum Nicenam congregatis ejusdem provinciae Episcopis iurgium terminetur, nec alicui liceat, (sine praesudicio tamen Romanae Ecclesiae, cui debet in omnibus causis reverentia custodiri) relictis his sacerdotibus qui in eadem provincia Dei Ecclesiam nutu divino gubernant, ad alias convolare provincias. Si autem majores causae in medio fuerint devolute, ad sedem apostolicam, sicut Synodus statuit, & vetus consuetudo exigit, post judicium episco-*

Innoc. 1. in ep. ad
Vigric. Rotomag.
c. 3.

pale referantur. Ex hac epistola quis esset ante Concilium Nicenum ecclesiasticae disciplinae status, licet alioqui quamplurimis difficultatibus involutus sit, aliquo pacto expediti potest. Canone sexto Concilij praecipitur ut mores antiqui obtineant, tam ij qui Alexandrinae Ecclesiae jura, quam illi qui Romanae privilegia & ceterarum Ecclesiarum respiciunt. Consuetudo illa Romanae Ecclesiae ferè nos latet; quia posterioribus Decretis in multis capitibus est amplificata. Attamen ex hoc Innocentij loco discimus eam fuisse mentem Synodi, cum de judicij Episcoporum & reliquorum Clericorum decerneret, ut nullum fieret praesudicium Romanae Ecclesiae, & ei reverentiae quae illi in omnibus causis debetur, Reverentiam porrò illam in majorum causarum Relatione versari. Si quis verò hunc Innocentij locum componat cum altero qui ex epistola ad Concilium Milevitanum jam prolatus est, inveniet hos esse canones, & hanc antiquam regulam toto orbe servatam, ut de rebus anxii quae sit sequenda sententia, sedes Romana consulatur, id est, in majoribus causis, ex praescripto Nicenae Synodi, & veteris consuetudinis, ad eam referatur. Itaque ex Innocentio duorum canonum Nicenae Synodi sinceram sententiam constitui possumus, quinti scilicet, & sexti. Quinti hanc esse mentem Innocentij eque ac Synodus Africana testatur, ut Clericorum causae suis synodis finiendae committantur; Clericorum scilicet tam superioris quam inferioris ordinis. Quod ita intelligendum est, ut juxta veterem consuetudinem, quae sexto canone sancita est, privilegium Romanae sedis in omnibus causis tam Episcoporum, quam Clericorum, custodiatur, & reverentia debita sedi apostolicae servetur. Nempe ut ad eam fiat relatio, si in earum contentionum examine de rebus majoribus quaeratur, id est, de iis quae controversa & dubia erunt; seu fidem respiciant, seu disciplinam. Equidem è duobus Innocentij locis inter se comparatis confectum puto ut majores causae pro anxii & dubiis sint accipiendae. Sed nihil vetat quin ea interpretatio Pelagij Papae quodam loco adjuvetur, qui in epistola ad Ioannem Constantinopolitanum Episcopum, majores causas eas esse apud Innocentium interpretatur, quae sint difficiles: *Majores verò & difficiles quaestiones, ut sancta synodus statuit, & beata consuetudo exigit, ad sedem apostolicam semper referantur.* Itaque non ad omnes causas se Romanae Ecclesiae cura demittebat. Synodis provinciarum liberum erat causarum judicandarum arbitrium, si aperte